

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: March/April-2023**Political Science (Optional) Paper-VI****POLO6: Indian Political Thought Part II****Day and Date: Friday, 12/05/2023****Total Marks: 60****Time: 10.30 AM To 12.30 PM****Instructions:**

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Pandit Jawaharlal Nehru was a great leader.
a) Revolutionary b) Nationalist c) Communist d) Fascist
- 2 Pandit Jawaharlal Nehru was the President of Indian National Congress at in 1936.
a) Lahore b) Lucknow c) Mumbai d) Kolkata
- 3 Pandit Nehru was the president of congress convention of Lahore in
a) 1929 b) 1945 c) 1936 d) 1920
- 4 Pandit Nehru known as-----
a) Communal b) Dictator c) Shantidut d) None of these
- 5 Pandit Nehru's efforts from a humanitarian point of view to create international peace, honored him as -

a) Ambassador b) Shantidoot c) Agradoot d) Devdoot
- 6 Dr. Ambedkar established the political party in 1942.
a) Republican b) All India Scheduled Caste Federation
c) Independent Labour Party d) Farmer Labourer Party
- 7 wrote the book 'Who were Shudras?'
a) Mahatma Gandhi b) Mahrshi Vitthal Ramji Shinde
c) Mahtma Phule d) Dr. Babasaheb Ambedkar
- 8 Dr. Babasaheb Ambedkar established the Political Party in 1936.
a) Independent Labour Party b) Communist Party
c) Congress Party d) None of these
- 9 The world knows ----- as the great architect of Indian Constitution.
a) Dr. Ram Manohar Lohia b) Mahatma Gandhi c) Dr. Babasaheb Ambedkar d) Pandit Nehru
- 10 satyagrah took place under the leadership of Dr. Ambedkar in Mahad.
a) Salt b) Hijrat's c) Chavdar Lake d) Holiday Protests
- 11 Freedom, rationality and are the three main cultural principles at radical humanism.
a) Humanity b) secular morality c) equality d) social justice

- 12 is the writer of book 'Beyond Communism.'
- a) Dr.Jatin Mukharjee b) M.N.Roy c) Subhash Chanrda Bose d) Rasbihari Ghosh
- 13 M. N. Roy Established political party in 1940.
- a) The Republican b) the Democratic c) the Radical Democratic d) the Communist
- 14 Roy became a completely Marxist in cohabitation with----- .
- A) V. D. Savarkar b) Jatin Mukherjee c) Michael Borovin D) None of these
- 15 M.N Roy advocated which Kind of Democracy?
- a) one Party b) two Party c) Multy Party d) Non Political Party democracy

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Shantidoot Pandit Nehru
- 2 Pandit Nehru's democratic views
- 3 Kalaram Temple Satyagraha
- 4 Explain the Roy's of Marxism Deficiency

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain Pandit Nehru's thinking of internationalism.
- 2 Explain about Communal Award and the Pune agreement.
- 3 Explain the cultural principles of M.N. Roy's radical humanism.
- 4 Explain in brief the thought on Materialism.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain in detail the democratic socialism of Pandit Nehru?
- 2 Explain in detail thought about radical democracy of M.N.Roy.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 पंडित नेहरू हे महान नेते होते.
अ) क्रांतिकारी ब) राष्ट्रवादी क) साम्यवादी ड) फॅसिस्टवादी
- 2 १९३६ साली झालेल्या काँग्रेसच्या अधिवेशनाचे अध्यक्ष पंडित नेहरू होते.
अ) लाहोर ब) लखनौ क) मुंबई ड) कलकत्ता
- 3 साली पंडित नेहरू हे लाहोर काँग्रेसचे अध्यक्ष होते.
अ) १९२९ ब) १९४५ क) १९३६ ड) १९२०
- 4 पंडित नेहरू यांना कोणत्या उपाधीने ओळखले जाते
अ) धार्मिक नेते ब) हुकूमशहा क) शांतीदूत ड) यापैकी नाही
- 5 आंतरराष्ट्रीय शांतता निर्माण करण्यासाठी मानवतावादी दृष्टीकोणातून पंडित नेहरू यांनी केलेल्या प्रयत्नमुळे जगणे त्यांना ----- म्हणून गौरविले.
अ) राजदूत ब) शांतीदूत क) अग्रदूत ड) देवदूत

- 6 १९४२ साली डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी या राजकीय पक्षाची स्थापना केली.
अ) रिपब्लिकन ब) अखिल भारतीय शेडयुल्ड कास्ट्स फेडरेशन क) स्वतंत्र मजूर पक्ष ड) किसान मजदूर पक्ष
- 7 'शूद्र कोण होते' हा ग्रंथ यांनी लिहला.
अ) महात्मा गांधी ब) महर्षी वि. रा. शिंदे क) महात्मा फुले ड) डॉ बाबासाहेब आंबेडकर
- 8 १९३६ साली डॉ. बी. आर. आंबेडकर यांनी या राजकीय पक्षाची स्थापना केली होती.
अ) स्वतंत्र मजूर पक्ष ब) साम्यवादी पक्ष क) काँग्रेस पक्ष ड) यापैकी नाही
- 9 भारतीय राज्यघटनेचे महान शिल्पकार म्हणून ----- यांना जग ओळखते.
अ) डॉ. राममनोहर लोहिया ब) महात्मा गांधी क) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ड) पंडित नेहरू
- 10 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या नेतृत्वाखाली महाड येथे सत्याग्रह झाला.
अ) मिठाचा ब) हिजरतचा क) चवदार तळ्याचा ड) धरणे धरण्याचा
- 11 स्वातंत्र्य, बुद्धिप्रामाण्य आणि ही मूलगामी मानवतावादाची तीन प्रमुख सांस्कृतिक मूल्ये आहेत.
अ) मानवता ब) धर्मनिरपेक्ष नैतिकता क) समानता ड) सामाजिक न्याय
- 12 'बिगॉड कम्युनिस्ट' (साम्यवादाच्या पलीकडे) या ग्रंथाचे लेखक हे होते.
अ) डॉ. जतीन मुखर्जी ब) एम.एन.रॉय क) सुभाषचंद्र बोस ड) रासबिहारी घोष
- 13 एम. एन. रॉय यांनी १९४० साली या राजकीय पक्षाची स्थापना केली.
अ) रिपब्लिकन ब) डेमोक्रेटिक क) रॅडिकल डेमोक्रेटिक ड) कम्युनिस्ट
- 14 ----- यांच्या सहवासात रॉय पूर्ण पणे मार्क्सवादी बनले.
अ) वि. दा. सावरकर ब) जतीन मुखर्जी क) मायकेल बोरोविन ड) यापैकी एकही नाही
- 15 एम.एन. रॉय कोणत्या स्वरूपाची लोकशाही चा पुरस्कार करत होते ?
अ) एक पार्टी ब) द्विपक्ष क) बहुपक्ष ड) पक्षविहीन लोकशाही

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 शांतीदूत पंडित नेहरू
- 2 पंडित नेहरूचे लोकशाहीविषयक विचार
- 3 काळाराम मंदिर प्रवेश सत्याग्रह
- 4 रॉय यांनी सांगितलेले मार्क्स वादातील उणिवा

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 पंडित नेहरू यांचे आंतरराष्ट्रवादाचे विचार स्पष्ट करा.
- 2 जातीय निवडा आणि पुणे करार स्पष्ट करा.
- 3 एम. एन. रॉय यांची मूलगामी मानवतावादाची सांस्कृतिक मूल्ये सांगा.
- 4 एम.एन. रॉय यांचे भौतिकवादासंबंधीचे विचार थोडक्यात स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 पंडित नेहरू यांचा लोकशाही समाजवाद स्पष्ट करा.
- 2 एम.एन. रॉय यांची मूलगामी लोकशाही विचार विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: March/April-2023
Political Science (Optional) Paper-VI
POLO6: Indian Political Thought Part II

Day and Date:Friday,12/05/2023

Total Marks: 60

Page 4

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 पंडित नेहरू हे महान नेते होते.
अ) क्रांतिकारी ब) राष्ट्रवादी क) साम्यवादी ड) फॅसिस्टवादी
Option 2
- 2 १९३६ साली झालेल्या काँग्रेसच्या अधिवेशनाचे अध्यक्ष पंडित नेहरू होते.
अ) लाहोर ब) लखनौ क) मुंबई ड) कलकत्ता
Option 2
- 3 साली पंडित नेहरू हे लाहोर काँग्रेसचे अध्यक्ष होते.
अ) १९२९ ब) १९४५ क) १९३६ ड) १९२०
Option 3
- 4 पंडित नेहरू यांना कोणत्या उपाधीने ओळखले जाते
अ) धार्मिक नेते ब) हुकूमशहा क) शांतीदूत ड) यापैकी नाही
Option 3
- 5 आंतरराष्ट्रीय शांतता निर्माण करण्यासाठी मानवतावादी दृष्टीकोणातून पंडित नेहरू यांनी केलेल्या प्रयत्नमुळे जगणे त्यांना ----- म्हणून गौरविले.
अ) राजदूत ब) शांतीदूत क) अग्रदूत ड) देवदूत
Option 2
- 6 १९४२ साली डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी या राजकीय पक्षाची स्थापना केली.
अ) रिपब्लिकन ब) अखिल भारतीय शेडयुल्ड कास्ट्स फेडरेशन क) स्वतंत्र मजूर पक्ष ड) किसान मजदूर पक्ष
Option 2
- 7 'शूद्र कोण होते' हा ग्रंथ यांनी लिहला.
अ) महात्मा गांधी ब) महर्षी वि. रा. शिंदे क) महात्मा फुले ड) डॉ बाबासाहेब आंबेडकर
Option 4
- 8 १९३६ साली डॉ. बी. आर. आंबेडकर यांनी या राजकीय पक्षाची स्थापना केली होती.
अ) स्वतंत्र मजूर पक्ष ब) साम्यवादी पक्ष क) काँग्रेस पक्ष ड) यापैकी नाही
Option 1
- 9 भारतीय राज्यघटनेचे महान शिल्पकार म्हणून ----- यांना जग ओळखते.
अ) डॉ. राममनोहर लोहिया ब) महात्मा गांधी क) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ड) पंडित नेहरू
Option 3
- 10 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या नेतृत्वाखाली महाड येथे सत्याग्रह झाला.
अ) मिठाचा ब) हिजरतचा क) चवदार तळ्याचा ड) धरणे धरण्याचा
Option 3
- 11 स्वातंत्र्य, बुद्धिप्रामाण्य आणि ही मूलगामी मानवतावादाची तीन प्रमुख सांस्कृतिक मूल्ये आहेत.
अ) मानवता ब) धर्मनिरपेक्ष नैतिकता क) समानता ड) सामाजिक न्याय
Option 2
- 12 'बिगॉड कम्युनिस्ट' (साम्यवादाच्या पलीकडे) या ग्रंथाचे लेखक हे होते.
अ) डॉ. जतीन मुखर्जी ब) एम.एन.रॉय क) सुभाषचंद्र बोस ड) रासबिहारी घोष
Option 2
- 13 एम. एन. रॉय यांनी १९४० साली या राजकीय पक्षाची स्थापना केली.
अ) रिपब्लिकन ब) डेमोक्रेटिक क) रॅडिकल डेमोक्रेटिक ड) कम्युनिस्ट
Option 3

14 ----- यांच्या सहवासात रॉय पूर्ण पणे मार्क्सवादी बनले.

अ) वि. दा. सावरकर ब) जतीन मुखर्जी क) मायकेल बोरोविन ड) यापैकी एकही नाही

Option 3

15 एम.एन. रॉय कोणत्या स्वरूपाची लोकशाही चा पुरस्कार करत होते ?

अ) एक पार्टी ब) द्विपक्ष क) बहुपक्ष ड) पक्षविहीन लोकशाही

Option 1

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 शांतीदूत पंडित नेहरू

Ans:

2 पंडित नेहरूचे लोकशाहीविषयक विचार

Ans:

3 काळाराम मंदिर प्रवेश सत्याग्रह

Ans:

4 रॉय यांनी सांगितलेले मार्क्स वादातील उणिवा

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 पंडित नेहरू यांचे आंतरराष्ट्रवादाचे विचार स्पष्ट करा.

Ans:

2 जातीय निवडा आणि पुणे करार स्पष्ट करा.

Ans:

3 एम. एन. रॉय यांची मूलगामी मानवतावादाची सांस्कृतिक मूल्ये सांगा.

Ans:

4 एम.एन. रॉय यांचे भौतिकवादासंबंधीचे विचार थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 पंडित नेहरू यांचा लोकशाही समाजवाद स्पष्ट करा.

Ans:

2 एम.एन. रॉय यांची मूलगामी लोकशाही विचार विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

Ans:
